

Стратегічні орієнтири капіталізації економік регіонів України

Обґрунтовано об'єктивну необхідність і нагальність підвищення рівня капіталізації економік регіонів України. Здійснено типологію капіталізації економік регіонів держави за рівнями інтенсивності в них процесів нагромадження капіталу, інвестування капіталу, створення та розподілу доданої вартості, що визначають і всесторонньо характеризують капіталізацію економіки регіону. Запропоновано диференційований підхід до розроблення стратегічних орієнтирів капіталізації економік регіонів України відповідно до типу та рівня капіталізації економіки кожного з них, що дозволяє враховувати вихідні умови (інтенсивність процесів нагромадження капіталу, інтенсивність процесів інвестування капіталу, інтенсивність процесів створення доданої вартості та оптимального її розподілу) та індивідуальні потреби регіону й цілеспрямовано забезпечувати капіталізацію сильних і подолання слабких сторін розвитку економіки території. Визначено стратегічні орієнтири капіталізації економік кожного регіону України, зокрема, для м. Київ – збереження досягнутого рівня капіталізації економіки регіону та його підвищення, для Дніпропетровської області – реструктуризація економіки регіону, для Київської області – результативність формування та використання капіталу, а для решти регіонів України – бюджетна підтримка, пошук потенційних джерел капіталу, їх результативне використання. Обґрунтовано основні домінуючі стратегічних орієнтирів капіталізації економік регіонів України. Встановлено, що реалізація запропонованих стратегічних орієнтирів підвищення капіталізації економік регіонів України може слугувати імпульсом для подальшої капіталізації національної економіки та підвищення рівня її конкурентоспроможності.

Ключові слова: капіталізація, економіка регіону, стратегічні орієнтири, капітал регіону, капіталізація економіки регіону.

Постановка проблеми. У ХХІ ст. виокремлюються дві стратегії економічного виживання регіонів різних рівнів, а саме: стратегія торгівлі наявними ресурсами і стратегія капіталізації економіки. Проте кінцеві результати реалізації кожної з цих стратегій різняться. Так, перша стратегія обумовлюватиме виснаження регіону та в підсумку перетворить його в зону «нового колоніалізму». Друга ж стратегія сприятиме нарощенню потенціалу регіону, модернізації його економіки, підвищенню фінансової спроможності, динамічному соціально-економічному розвитку та формуванню конкурентних переваг. У практиці господарювання провідних країн світу превалює другий тип стратегій і саме процесу капіталізації надається пріоритетність у забезпеченні розвитку економіки у коротко – і довгостроковій перспективах. Однак на сьогодні у стратегії, політиці й тактичних заходах розвитку економіки України та її регіонів, на жаль, поки нема чіткої лінії дій і системності заходів у напрямі капіталізації різних форм капіталу в економіці, спостерігається інертність державної та регіональних економічних політик у цьому руслі. Проте саме стратегія капіталізації економік регіонів спроможна подолати сукупність проблем, що склались в Україні, а саме: дефіцит фінансового капіталу, бюджетна розбалансованість, ринкове знецінення національного капіталу і національної валюти, територіальні диспропорції розподілу капіталу, жорстка кредитна політика, низька якість життя, міграція трудового капіталу, високий рівень зношеності основного капіталу, значна частка тіньового обігу капіталу.

Аналіз останніх досліджень. Окремі теоретико-методологічні засади дослідження капіталізації на різних рівнях, а також певні прикладні аспекти забезпечення розвитку економіки регіону і підвищення рівня її капіталізації висвітлено в українській і зарубіжній економічній літературі. Проте праць українських науковців у цій проблематиці є не дуже багато. Водночас, вивчаючи проблеми капіталізації, науковці за об'єкт дослідження здебільшого обирають підприємство. На рівні ж регіону ці питання піднімаються такими вченими-економістами, як Д. А. Алексеев, О. Ю. Амосов, Г. В. Возняк, А. А. Гриценко, Ж. Д. Дармілова, М. В. Дедкова, Т. Н. Добродомова, М. А. Козоріз, Н. П. Кетова, Н. О. Кухарська,

Д. С. Лисенков, Ю. В. Лищикова, Т. О. Малова, І. С. Музика, Є. В. Нікуліна, В. Н. Овчинніков, О. П. Овчиннікова, А. В. Орлова, Ю. В. Рожков, С. В. Сіліфонкіна, В. Р. Цибульський та іншими. Запропоновані науковцями підходи до трактування капіталізації економіки явно є неоднозначними і в чомусь навіть протилежними. Тому й не дивно, що пропонувані ними методичні підходи до аналізу й оцінювання капіталізації економіки регіону теж різняться. Щодо стратегічних орієнтирів капіталізації економік регіонів, то вони є найменш досліджуваними і зустрічаються лише поодинокі праці у цьому напрямі [1; 2; 3; 4; 5; 6], проте результативність дій у сфері соціально-економічного розвитку регіону здебільшого залежать саме від правильності вибору стратегічних пріоритетів, доцільності й дієвості інструментів і методів регіональної економічної стратегії і політики.

Метою статті є обґрунтування стратегічних орієнтирів капіталізації економік регіонів України.

Основні результати дослідження. Результати аналітичного дослідження і оцінювання рівня капіталізації економік регіонів України засвідчують, що лише один регіон України (4% від їх загальної кількості) – м. Київ – характеризується високим рівнем капіталізації економіки, два регіони (8% від їх загальної кількості) – Дніпропетровська та Київська області – середнім рівнем капіталізації економіки, а решта – 22 регіони (88% від їх загальної кількості) – низьким рівнем капіталізації економіки [7]. Такі значні відмінності між регіонами України в рівнях капіталізації економік і загалом низькі її рівні у більшості з них (у 22 регіонах з 25), очевидно, що потребують виважених і дієвих тактичних і насамперед стратегічних рішень щодо поліпшення поточної ситуації. Низький рівень капіталізації економік регіонів України є стримуючим фактором розвитку національної економіки, глобальної конкурентоспроможності, добробуту і якості життя суспільства. Тому, безумовно, прийшла пора активних дій, спрямованих на подолання вказаних проблем і реалізацію послідовної регіональної стратегії щодо підвищення рівня капіталізації економіки. Водночас формування стратегічних орієнтирів підвищення рівня капіталізації економік регіонів України потребує диференційованого підходу, оскільки стратегічні пріоритети не можуть бути однаковими для всіх регіонів, адже їх вихідні умови, зокрема ресурсне забезпечення, рівень соціально-економічного розвитку, спеціалізація є неоднаковим. Так, спостерігаються диспропорції в рівнях капіталізації економік регіонів України не лише загалом, а й за окремими критеріальними ознаками, що визначають цей комплексний трикомпонентний показник і характеризують капіталізацію економіки регіону водночас як три складні процеси: накопичення капіталу, інвестування капіталу, створення та розподілу доданої вартості. Тому зосередимо увагу на обґрунтуванні стратегічних орієнтирів підвищення рівня капіталізації економік регіонів України.

На нашу думку, відповідно до типу та рівня капіталізації економіки регіону, можна виділити такі стратегічні орієнтири капіталізації економік регіонів України (табл. 1):

1) *збереження досягнутого рівня капіталізації економіки регіону та його підвищення.* Такий стратегічний вектор орієнтований на подальше утримування регіоном своїх позицій та їх посилення шляхом стабільного зростання обсягів валового регіонального продукту, швидкої зміни технологій, нарощування капіталу та результативності його використання, тобто процесів результативного накопичення й інвестування капіталу, створення та оптимального розподілу доданої вартості, що у поєднанні забезпечують тотальну капіталізацію економіки регіону. Такий стратегічний орієнтир може бути прийнятний для регіонів з рівнями капіталізації економік вище середнього за усіма трьома різновидами процесів, що її характеризують, а саме: процесами накопичення капіталу, інвестування капіталу, створення та розподілу доданої вартості. В умовах сьогодення цей стратегічний вектор актуальний лише для м. Києва;

2) *активізація інвестиційних процесів у регіоні.* Основною метою такого стратегічного орієнтиру є різка активізація інвестиційних процесів у регіоні на основі широкомасштабного й інтенсивного розміщення реальних і фінансових інвестицій на території регіону й за рахунок цього підвищення рівня капіталізації

Таблиця 1

Стратегічні орієнтири підвищення рівня капіталізації економік регіонів України

Рівень капіталізації економіки регіону в розрізі окремих процесів*			Тип капіталізації економіки регіону	Регіони України	Стратегічні орієнтири підвищення рівня капіталізації економіки регіону	
I_1	I_2	I_3				
↑	↑	↑	Тотальна капіталізація економіки регіону	м. Київ	збереження досягнутого рівня капіталізації економіки регіону та його підвищення	
↑	↓	↑	Часткова капіталізація	—	активізація інвестиційних процесів	
↓	↑	↑		інвестиційно пасивна	—	нарощування капіталу регіону
↑	↑	↓		проблемно накопичувальна	—	реструктуризація економіки регіону
↑	↑	↓		накопичувально-інвестиційна	Дніпропетровська область	активізація модернізаційно-інноваційної діяльності
↑	↓	↓		накопичувально сконцентрована	—	результативність формування та використання капіталу
↓	↑	↓		інвестиційно активна	Київська область	економія та ефективне використання капіталу регіону
↓	↓	↑		обмежена процесами створення і розподілу ВДВ	—	
↓	↓	↓	Критична капіталізація економіки регіону	Вінницька, Волинська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області	бюджетна підтримка, пошук потенційних джерел капіталу, їх результативне використання	

* I_1 – узагальнюючий індекс рівня капіталізації економіки регіону як процесу нагромадження капіталу; I_2 – узагальнюючий індекс рівня капіталізації економіки регіону як процесу інвестування капіталу; I_3 – узагальнюючий індекс рівня капіталізації економіки регіону як процесу створення та розподілу доданої вартості. «↓» – нижче середнього; «↑» – вище середнього.

Побудовано авторами.

економіки. Такий стратегічний вектор визначає необхідність формування сприятливого інвестиційного клімату, що потребує забезпечення високої ефективності виробництва, розвитку інфраструктури, росту платоспроможного попиту результатом чого й стане приплив внутрішніх і зовнішніх інвестицій. Також важливим вбачається забезпечення юридичним і фізичним особам достатніх стимулів для продуктивної діяльності, широкомасштабна державна підтримка розвитку економіки регіону й активізація інвестиційної діяльності держави. Водночас поза увагою не мають залишитись питання залучення зовнішніх іноземних інвестицій, тому необхідно створити сприятливе ринкове середовище всередині країни та її

регіонів, що і дозволить забезпечити надходження іноземних інвестицій. Такий стратегічний орієнтир є оптимальним для регіонів, які характеризуються рівнями капіталізації економіки як процесів накопичення капіталу, так і створення та розподілу доданої вартості вище середнього, але при цьому рівнем капіталізації економіки як процесу інвестування капіталу нижче середнього, тобто для регіонів з інвестиційно пасивним типом капіталізації економіки;

3) *нارощування капіталу (потенціалу) регіону*. Передбачається підвищення рівня капіталізації економіки регіону за рахунок виявлення резервів і напрямів нарощування різних видів капіталу (природно-ресурсного, фінансового, трудового, виробничого, інноваційного, інфраструктурного) з власних джерел, зокрема ресурсів підприємств, а не бюджетних коштів держави, як це фактично відбувається. Такий стратегічний орієнтир базується на першочерговості ефективного використання капіталу регіону у процесах забезпечення розвитку його економіки як основи нагромадження і примноження капіталу. Це є позитивною стороною цього стратегічного вектору. Основними домінантами такого стратегічного орієнтиру є: збереження і відтворення природно-сировинних ресурсів; стимулювання зайнятості; розвиток інтелектуального потенціалу; зміцнення фінансової бази підприємницьких структур; нарощування інвестицій в основний капітал; створення нових високотехнологічних підприємств; розвиток регіональної фінансової інфраструктури; розширення інноваційної діяльності в регіоні. Такий стратегічний орієнтир є оптимальним для регіонів з низьким рівнем капіталізації як процесу нагромадження капіталу та водночас високими рівнями капіталізації економіки як процесів інвестування капіталу, а також створення і розподілу доданої вартості, тобто яким характерний проблемно накопичувальний тип капіталізації економіки;

4) *реструктуризація економіки регіону*. Цей стратегічний вектор передбачає здійснення комплексу дій для подолання в регіоні проблем, що пов'язані з неналежним створенням і розподілом валової доданої вартості та базується на переробленні і реструктуризації кризових видів економічної діяльності в економіці регіону, суттєвій державній підтримці структурних зрушень, удосконаленні системи управління доданою вартістю на рівні підприємства, інтенсивному стимулюванні розвитку суб'єктів малого й середнього підприємництва, які зможуть виробляти конкурентоспроможну продукцію на внутрішніх і зовнішніх ринках. Цей стратегічний орієнтир передбачає збереження сформованого капіталу (наукового, технологічного, виробничого, трудового) й максимально ефективно його використання за максимально бажаних темпів розвитку економіки регіону. Подібний стратегічний орієнтир буде доречним для регіонів з накопичувально-інвестиційним типом капіталізації економіки, тобто яким характерні порівняно високі (вище середнього) рівні капіталізації економік як процесів накопичення та інвестування капіталу, хоча й одночасно нижче середнього рівень капіталізації економік як процесу створення і розподілу доданої вартості (Дніпропетровська область);

5) *активізація модернізаційно-інноваційної діяльності*. Такий стратегічний орієнтир передбачає підвищення рівня капіталізації економіки регіону на основі створення інститутів венчурного фінансування і технологічних парків, інтеграції розробників інновацій і бізнес-структур, активного впровадження нових прогресивних технологій, нових конкурентоспроможних продуктів, нових ефективніших форм організації і управління, а також орієнтації усіх цих інновацій на потреби бізнесу. Водночас має забезпечуватись розвиток пріоритетних видів економічної діяльності в економіці регіону з високою питомою вагою доданої вартості, що дасть змогу швидкими темпами досягнути бажаних результатів, тобто забезпечити ефективність функціонування суб'єктів господарювання регіону, підвищити їх інвестиційну привабливість. Основою такого стратегічного орієнтиру має стати реалізація регіональної політики спрямованої на запровадження інноваційно-інвестиційної моделі структурної перебудови та розвитку економіки, утвердження регіонів як конкурентоспроможних і високотехнологічних територій шляхом підвищення ефективності фінансування регіону на інноваційній основі, підтримки видів економічної діяльності із швидкими термінами окупності та

високим рівнем доданої вартості. Модернізаційно-інноваційні чинники дадуть змогу інтенсифікувати процеси інвестування та створення доданої вартості в регіоні. Вибір такого стратегічного курсу оптимальний для регіонів, яким властиві низькі рівні капіталізації економіки як процесів інвестування капіталу, а також створення і розподілу доданої вартості та при цьому вище середнього рівень капіталізації економіки як процесу накопичення капіталу, тобто регіонам, яким властивий накопичувально сконцентрований тип капіталізації економіки;

6) *результативність формування та використання капіталу*. В основі такого вектора лежать два моменти: а) прийняття рішення про доцільну для регіону структуру капіталу, визначення оптимальних джерел його формування і постійний пошук нових джерел нагромадження капіталу регіону; б) оптимальний розподіл і результативне використання капіталу. Водночас важливим вбачається обґрунтоване встановлення пріоритетності стабільних джерел капіталу, визначення раціонально-оптимального співвідношення між бюджетними коштами й фінансовими ресурсами господарюючих суб'єктів, власним і залученим капіталом. Вагоме значення в такому стратегічному орієнтирі підвищення капіталізації економіки регіону також належить удосконаленню міжбюджетних відносин і регіонального менеджменту, цільовому спрямуванню видатків бюджету, забезпеченню результативності функціонування суб'єктів господарювання, розвитку малого й середнього бізнесу та ринкової інфраструктури тощо. Підвищення ефективності використання капіталу регіону має базуватись на модернізації економіки регіону, забезпеченні ресурсоефективності за всіма видами економічної діяльності в регіоні, підвищенні мобільності трудових ресурсів тощо. Вибір такого стратегічного орієнтиру є обґрунтованим для регіонів з частковою капіталізацією, за якої вони характеризуються належним рівнем капіталізації економіки як процесу інвестування капіталу та водночас низьким рівнем капіталізації економіки як процесу нагромадження капіталу, а також як процесу створення і розподілу доданої вартості (Київська область);

7) *економія і ефективне використання капіталу регіону*. Такий стратегічний вектор капіталізації економіки регіону орієнтує на найбільш ощадливе використання різних видів капіталу регіону, обґрунтований їх розподіл і цільове використання, визначення оптимальних обсягів виробництва, розроблення і реалізацію довгострокових науково-технічних і соціально-економічних програм розвитку економіки регіону. Реалізація цього стратегічного орієнтиру потребує жорсткої централізації управління, обчайливості у прийнятті рішень, постійного фінансового контролю та аналізу діяльності суб'єктів господарювання в регіоні. Цей стратегічний орієнтир доцільно використовувати регіонам з частковою капіталізацією, за якою відзначаються нижче середнього рівні капіталізації економіки як процесів інвестування капіталу та накопичення капіталу, однак водночас вище середнього рівень капіталізації економіки як процесу створення і розподілу доданої вартості, тобто яким притаманний тип капіталізації економіки регіону, що обмежений процесами створення і розподілу ВДВ;

8) *бюджетна підтримка, пошук потенційних джерел капіталу, їх результативне використання*. В умовах реалізації такого орієнтиру необхідно всі зусилля спрямовувати на усунення несприятливих чинників за всіма процесами капіталізації. Такий стратегічний вектор передбачає спрямування капіталу регіону на підтримку тих видів економічної діяльності, у яких швидкі терміни окупності витрат та значна додана вартість, а також згортання нерентабельних і застарілих виробництв, стимулювання пріоритетних напрямів технологічного переозброєння економік, бюджетну підтримку і пошук потенційних інвесторів. Цей орієнтир доцільно використовувати регіонам, яким притаманний критичний тип капіталізації економіки (Вінницька, Волинська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області).

Ефективність наведених стратегічних орієнтирів капіталізації економік регіонів України визначається правильністю обраних пріоритетів, а також зовнішніми й внутрішніми чинниками впливу.

Висновки. Підводячи підсумки, зауважимо, що наведені вище стратегічні орієнтири капіталізації економік регіонів України насамперед спрямовані на капіталізацію сильних і подолання слабких сторін їх розвитку. Пропонований диференційований підхід до розробки стратегічних орієнтирів підвищення рівня капіталізації економік регіонів України дозволяє обрати найбільш оптимальні вектори розвитку та враховує вихідні умови розвитку економіки регіону, притаманний йому тип капіталізації економіки.

Реалізація запропонованих стратегічних орієнтирів підвищення капіталізації економік регіонів України може слугувати імпульсом для подальшої капіталізації національної економіки та підвищення рівня її конкурентоспроможності.

Обґрунтовані стратегічні орієнтири капіталізації економік регіонів України можуть слугувати вихідним моментом розробки тактичних заходів у цьому напрямі, а також дієвого інструментарію активізації і підвищення ефективності процесів накопичення капіталу, інвестування капіталу, створення та розподілу доданої вартості.

Список використаних джерел

1. Вахович І. М., Чапук О. П. *Регіональний вимір капіталізації економіки: питання нароцнення, інвестування та розподілу*. Луцьк: Волиньполіграф, 2016. 189 с.
2. Кухарська Н. О. Розвиток ринків факторів виробництва як механізм підвищення капіталізації регіонів України. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 9. С. 248-256. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2725/1/Розвиток%20ринків%20факторів%20виробництва%20як%20механізм%20підвищення%20капіталізації%20регіонів%20України.pdf>
3. Кухарская Н. О. *Государственная политика повышения капитализации регионов Украины (на примере южного региона страны – Украинского Причерноморья)*. Lambert Academic Publishing, 2014. 58 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3002/1/Государственная%20политика%20повышения%20капитализации%20регионов%20Украины%20%28на%20примере%20Южного%20региона%20страны%20–%20Украинского%20Причерноморья%29.pdf>
4. Лышчикова Ю. В. Стратегия повышения капитализации экономического потенциала региона. *Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки*. 2013. № 1. С. 348-352.
5. Овчинников В. Н., Кетова Н. П. Маркетинговые стратегии и инструментарий капитализации ресурсов периферийных регионов. *Terra Economicus*. 2013. Т. 11. № 3. Ч. 2. С. 5-10.
6. Кетова Н. П., Овчинников В. Н. Стратегия капитализации инновационных ресурсов периферийных регионов России с учетом их ограниченности. *Terra Economicus*. 2014. Т. 12. № 1. С. 95-105.
7. Вахович І. М., Камінська І. М., Дорош В. Ю., Камінська Д. В. *Аналіз та оцінка рівня капіталізації економік регіонів України. Економічний форум*. 2018. № 4. URL: <http://lutsk-ntu.com.ua/uk/zhurnal-ekonomichniy-forum>

References

1. Vakhovych, I. M., & Chapyuk, O. P. (2016). Rehional'nyy vymir kapitalizatsiyi ekonomiky: pytannya naroshchennya, investuvannya ta rozpodilu [The regional dimension of capitalization of the economy: issues of build-up, investment and distribution]. Lutsk: Volynpolygraph [in Ukrainian].
2. Kukharska, N. O. (2014). Rozvytok rynkiv faktoriv vyrobnytstva yak mekhanizm pidvyshchennya kapitalizatsiyi rehioniv Ukrayiny [Development of markets of factors of production as a mechanism for increasing capitalization of regions of Ukraine]. *Aktual'ni problemy ekonomiky – Actual Problems of Economics*, 9, 248-256. Retrieved from <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2725/1/Розвиток%20ринків%20факторів%20виробництва%20як%20механізм%20підвищення%20капіталізації%20регіонів%20України.pdf> [in Ukrainian].
3. Kuharskaya, N. O. (2014). Gosudarstvennaya politika povysheniya kapitalizatsii regionov Ukrainy (na primere yuzhnogo regiona strany – Ukrainского Prichernomor'ya) [State policy of increasing the capitalization of the regions of Ukraine (on the example of the southern region of the country – the Ukrainian Black Sea Coast)]. Lambert Academic Publishing. Retrieved from <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3002/1/Государственная%20политика%20повышения%20капитализации%20регионов%20Украины%20%28на%20примере%20Южного%20региона%20страны%20–%20Украинского%20Причерноморья%29.pdf> [in Russian].
4. Lyshchikova, Yu. V. (2013). Strategiya povysheniya kapitalizatsii ekonomicheskogo potentsiala regiona [The strategy of increasing the capitalization of the economic potential of the region]. *Gumanitarnyye, sotsial'no-ekonomicheskkiye i obshchestvennyye nauki – Humanitarian, socio-economic and social sciences*, 1, 348-352. [in Russian].
5. Ovchinnikov, V. N., & Ketova, N. P. (2013). Marketingovyye strategii i instrumentariy kapitalizatsii resursov periferiynykh regionov [Marketing strategies and tools for resource capitalization of peripheral regions]. *Terra Economicus*, 11 (3.2), 5-10. [in Russian].

6. Ketova, N. P., & Ovchinnikov, V. N. (2014). Strategiya kapitalizatsii innovatsionnykh resursov periferiynykh regionov Rossii s uchetom ikh ogranichenosti [The strategy of capitalization of innovative resources of the peripheral regions of Russia, taking into account their limitations]. *Terra Economicus*, 12 (1), 95-105. [in Russian].
7. Vakhovych, I. M., Kaminska, I. M., Dorosh, V. Yu., & Kaminska, D. V. (2018). Analiz ta otsinka rivnyia kapitalizatsiyi ekonomik rehioniv Ukrayiny [Analysis and estimation of the level of capitalization of the economies of the regions of Ukraine]. *Ekonomichnyy forum – Economic Forum*, 4. Retrieved from <http://lutsk-ntu.com.ua/uk/zhurnal-ekonomichnyy-forum> [in Ukrainian].

Vakhovych I. M., Kaminska I. M., Dorosh V. Yu., Kaminska D. V. Strategic guidelines of economies' capitalization in the regions of Ukraine.

Capitalization is a top-priority process in ensuring the development of the economy in the leading countries of the world. But, in the strategy and policy of development of the economy of Ukraine and its regions, unfortunately, there is no clear line of action and systematic measures in the direction of capitalization of various forms of capital in the economy. However, only the well-grounded strategy of capitalization of economies of the regions of Ukraine is capable to overcome the set of economic and social problems in our country. The purpose of this article is to substantiate the strategic guidelines of capitalization of the economies of the regions of Ukraine. The methodological base of the research was the developments of economic science according to the study of national economics, regional development, regional economy and capitalization. The objective necessity and urgency of increasing the level of capitalization of the economies of regions of Ukraine is substantiated. The typology of capitalization of the economies of the regions of the state is developed according to the levels of intensity of such processes as accumulation of capital, investment of capital, creation and distribution of added value, which determine and comprehensively characterize the capitalization of the region's economy. Differentiated approach to the development of strategic guidelines of capitalization of the economies of the regions of Ukraine which is based on the type and level of capitalization of the economy of each of them is proposed. Differentiated approach allows to take into account the initial conditions (the intensity of processes of capital accumulation, the intensity of capital investment processes, the intensity of the processes of creation of added value and optimal distribution of it) and individual needs of the region and purposefully ensure the capitalization of strengths and overcome the weaknesses of development of economies of the regions. The strategic guidelines of capitalization of the economies of each region of Ukraine are determined, in particular, for the city of Kyiv – maintaining the achieved level of capitalization of the region's economy and its enhancement; for Dnipropetrovsk Oblast – region's economy restructuring; for Kyiv Oblast – efficiency of the formation and usage of capital; for the other regions of Ukraine – budget supporting, identification of potential sources of the capital and their effective usage. The key dominants of strategic guidelines of capitalization of the economies of the regions of Ukraine are considered. The conducted research allows to choose the most acceptable strategic guideline of capitalization of the economy to everyone regions of Ukraine. The capitalization of the economies of the regions of Ukraine contributes to the capitalization of national economics and to the increasing the level of its competitiveness.

Keywords: capitalization, regional economics, strategic guidelines, capital of region, capital accumulation, capital investment, creation and distribution of value added.

Вахович Ірина Михайлівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Луцького національного технічного університету (e-mail: irina-vahovitch@lntu.edu.ua, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1129-203X>).

Vakhovych Iryna Mykhaylivna – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Head of the Department of finance, banking and insurance of the Lutsk National Technical University.

Камінська Ірина Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Луцького національного технічного університету (e-mail: i.pushkarchuk@lntu.edu.ua, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6181-7522>).

Kaminska Iryna Mykolayivna – Ph.D. (Econ.), Assoc. Prof., Associate Professor of Department of business, trade and exchange activities of the Lutsk National Technical University.

Дорош Вікторія Юрївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Луцького національного технічного університету (e-mail: nika_lutsk@ukr.net, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4111-9337>).

Dorosh Viktoriya Yuriyivna – Ph.D. (Econ.), Assoc. Prof., Associate Professor of Department of finance, banking and insurance of the Lutsk National Technical University.

Камінська Діана Володимирівна – магістрант Луцького національного технічного університету (e-mail: tdvdianka1428@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1770-7662>).

Kaminska Diana Volodymyrivna – Student of the Lutsk National Technical University.

Надійшло 23.10.2018 р.